

CAILÍN NACH NDEÁNFADH OB AIR A' BITH

(Tógtha síos ag Liam Mac Meannan, Móinín, Clochán, Leithbhearr,
Tír Chonaill, 6 bhéal-aithris Noddy Ua Muighe, Glaiseach Beag,
Tír Chonaill. (81 bl.)

(MS. 186. pp. 450—453)

A 616-21
-1-

CAILÍN NACH NDEÁNFADH OBAIR A' BITH

Well bhí farmer mór annsin i bhfad ó shoin agus ní ghean aige agus ní dheánfadh sí turn a' bith agus bhíodh a máthair 'na déidh ag iarraidh an t-eallach a bhlige. Ní dheánfadh sí dadaidh ach a' meadhair agus a' pléisiuir agus a' damhsa thart fa bhealaigh móra. Fuair a máthair greim a'n lá amháin uirthi agus bhí sí d'a leaterál agus bhí duine uasal ag gul thart.

"Goidé bheir a' bualadh 'n chailín thú?"

"Ní dheánfaidh sí a'n turn oibre," adeir sí.

"Oh my oh," adeir sé, "tá'n cailín sin in innibh obair a dheánú áit a' bith; cailín mór láidir í sin. An dtórfa damhsa í sin?"

"Bheirfidh agus céud punta acht gan a feicealt go bráth arais."

"Oh well. Tór damhsa an céud," adeir sé, "'s ní fheiofe tú í," adeir sé, "mur bhfeiceann tú í ar holidays corr-uair."

Thug sí'n céud dó agus d'imthigh seisean na bhaile. Ní

A 616:22

-2-

rabh aige ach a mháthair agus d'fhág sé istuigh ina room í — istuigh ina room agus d'imthigh sé fhín a' seilg ar maidin agus bhí síse 'na suidhe 'sa room ar fad ag amharc ar leabharthaí agus ar pháipéair. Ní thug an mháthair a'n ghreim amháin bídh duithi. Thainic seisean i ndéind na h-oíche agus nuair a bhí siad a' gul i luighe.

"Goidé mar chuir tú fhín 's mo mháthair isteach le chéile iniu?"

"Ní thug sí a'n ghreim amháin bídh damh ó mhaidin."

"An rabh tú ag obair?" ar seisean.

"Ní rabh," ar síse.

"Ó maise ní thugann sí sin greim a' bith bídh do dhuine ar bith nach mbíonn ag obair rud beag," adeir sé.. "Bhfuil fhios ugut — bhfuil fhios ugut goide dheánfas tú i mbárach," adeir sé. "Nuair a eireochas tú, tór leat sguab," adeir sé, "ascuabú an toighe nó ba ghrathach le mo mháthair an t-é a bhéadh ag obair a chuid a thóirt go h-an-mhaith duithi — a cuid a thóirt go h-an-mhait duithi," adeir sé.

D'eirigh sé fhín agus thug sé giota aráin duithi agus

A616:23

-3-

braon bainne agus d'imthigh sé fhín a' seilg ar maidin. Nuair a d'eirigh sise thug sí leihí an sguab agus thoisigh sí a' scuabú'n toighe. D'eirigh 'n chailleach agus thug sí'n bórd bídh duithí do achan chineál a bhfaca tú ariamh agus níl an am go atí'n oiche nach n-eirighe ad sí a' scuabú an toighe bhí sí a fágáil an-feedál.

"Goide mar chuir tú fhín 's mo mháthair isteach iniu?" adeir sé nuair a thainic sé 'san oiche.

"Ó chuir go maith," ar sise.

"Ma bhíonn tú ag obair," adeir sé, "bheirfe mo mháthair do chuid go maith duit."

Ó thoisigh sí 'na h-an-oibridhe. Ach bordaigh is ar choicighis 'na dhéidh sin. Thainic a' t-áthair go bhfeicfead sé goide mar bhí sí a' cur isteach. Bhí sí amuigh trustáilte ar a' t-aráid a scuabú na sráide. Dar leis fhín a chailín mhacanta, cuireadh múineadh maith urtsa. Thainic sé fhad léihí.

"Mhaige cuireadh thusa ag obair," adeir sé.

"Ó Dhia, ní bhfuigh 'n duine greim bídh annseo," adeir sí, "mur rabh sé ag obair. "Anois," adeir sí, "nuair a rachas

tusa isteach," adeir sí, "bí a cartú an aoiligh amach ó thóin an eallaigh, adeir sí, nó ní bhfuigh tú'n ghreim le h-ithe."

Bhí séisean ag gairidh go beag ina chroidhe. Thainic sí isteach — thainic sé isteach — agus bhí an-luthghair roimhe agus fuair a chuid go h-an-mhaith agus bhí achan seórt go h-an-bhréugh. Pósadh é fhin agus a' cailín agus bhí áóigh bhréugh orthu ins an am dheirionnach a chonnaic mise iad.

A 616:24
